

KE USUÑ EMMAUS
Luke 24:1-48
QYQHỌ UKPEP-ÑKPỌ 65
Eke Ikpọ Owo

IKỌ IBUOT: “Ami ndi eriset ye uwem; owo eke ọbuqtde idem ye Ami, okposuk edi nte enye ama akpa, enye eyedu uwem” (John 11:25).

I Iban Emi Ekebakde Eka Udi

- 1 Mmọ ema edi ye aran ndida nyet okpo Ọbọn nnyin, Luke 24:1; Mark 16:1, 2
- 2 Ema ekepat itiat efep, esit udi ekedi ukpọk, Luke 24:2-7; Matthew 28:2-6; Mark 16:4-6; John 20:1-8
- 3 Ema eda etop angel ekenọ mbet kpa nte angel eketemede, Luke 24:8-10; Matthew 28:7, 8
- 4 Mmọ ikenimke se iban emi eketiñde, Luke 24:11, 12; Mark 16:9-11

II Mbet Iba Ke Usun Emmaus

1. Nte mmọ esuk enemede ebaña edikọn Ọbọn ke eto, Jesus esik ekpere onyūn asaña ye mmọ, Luke 24:13-15
2. Mbet ikọfiokke ite ke edi Ọbọn, mmọ enyūn etiñ enọ Enye ebaña mkpa Krọs emi akadade itie ye se iban emi ekekade ke udi eketiñde, Luke 24:16-24
3. Christ ama otim atat Ikọ Abasi ọnọ mbet emi nte mmọ esañade ọtọ kiet, Luke 24:25-27
4. Koro eyo ekperede ndikut, mmọ eyire Enye ete adañ ye mmimọ, Luke 24:28, 29

III Eriyarare Idem Christ Ke Ini Obuñde Uyo

5. Enyin mbet etara, mmọ enyūn edioñọ Enye mbemiso Enye osop, Luke 24:30, 31
6. Mmọ ema esọsọp efiak eka ke Jerusalem eketiñ enọ mbet eken, Luke 24:32-35; Mark 16:12, 13
7. Christ ayarade idem owut mbet ye otu owo emi ekesobode oto kiet, owut mmọ ubọk ye ukot onyūn añaña mmọ ikike, ayarade ntak ndutuhọ ye eriset Esie ọnọ mmọ, Luke 24:36-48; Zechariah 13:1; 1 Timothy 1:15; 1 Peter 1:18, 19; Mmọ Hebrew 9:22.

SE EKPEPDE EBAÑA

Iban Emi Ekebakde Eka Ke Udi

Ke ñkim-ñaña usenubọk ke akpa usen urua, iban emi eketode ke Galilee esaña ye Jesus (Luke 23:55) ema eka ke ebiet emi ekebukde Enye. Usen oro ekedi ukem nte Sunday nnyin, okonyūn edi Usen emi etienede Sabbath mme Jew. Mmọ ema ebet ọtọñode ke Friday oro ekebukde Christ tutu osim usenubọk Sunday emi koro ibet ọkọdọhọde ete yak kpukpru owo eduok odudu ke Sabbath (Luke 23:56). Edi akpanikọ ete nte mmọ esañade, esit mmọ ama ọfuhọ koro mmọ ekedoride enyin ndikut ke udi Joseph, okpo Ọbọn emi mmọ ekeyomde ndiyet aran. Ke ntre mmọ ema ekama aran ye ufuon-ñkpọ emi esidade edioñ okpo ndien ebuk. Joseph, owo Arimathaea ye Nicodemus ema edodion okpo Ọbọn nnyin ke ini ekenimde Enye ke udi (John 19:39, 40) ekeme ndidi owo ikotimke inam okpo Ọbọn ọfon koro ekenamde usop-usop mbak edibe oduk Sabbath.

Ekeme ndidi iban oro ekedu ke mkpaidem ke ini mmọ ekeikutde ete ke ema ekepat itiat efep ke inua udi, enyūn etim edu ke mkpaidem ke ini edukde ke udi ikwe okpo Jesus. Edi nte esit otimerede mmọ, owo iba emi esinede nsem-nsem ọfọñ-idem eda ye mmọ enyūn enọ utibe etop emi oyomode onyūn afiakde oyomo ke otu mme anditiene-Christ ke ofuri ererimbot ke isua tọsin iba emi ebede: “Nsinam mbufọ eyomde Enye emi odude uwem ke otu mme akpa-mkpa? Enye iduhe mi; Enye emeset” (Luke 24:5, 6). Owo ikemeke nditim ñkere nte ñkpọ-ntibe oro eketiede ye iban emi ekemade Jesus eti-eti.

Mbet Iba Ke Usun Emmaus

Tọnọ ke Jerusalem sim Emmaus ekedi itiat itiaaba ye ubak, ndusuk okonyūn ada mbet iba emi, emi kiet ekedide Cleopas hour iba ndisaña isan emi. Nte mmọ esañade eka, mmọ eneme ebaña kpukpru se ikotibede, ndusuk ke abaña Akpatre Udia-Mbubreyo, ukwañ-ikpe ye enyene-ndik mkpa emi okosimde Jesus. Ekeme ndidi mmọ eketiñ ebaña nneme mmọ ye Jesus ke ini Enye eketiñde ọnọ mmọ abaña mkpa ye eriset emi edidide. Christ asaña adiana onyūn ọtọñọ nneme ye mmọ edi iyakke mmọ edioñọ Enye.

Jesus obup: “Nso oruk nneme ke eneme ntem ke isan mbufọ? ... enyūn etie mfuhọ-mfuhọ” (Luke 24:17), ekedi ndibup man mmọ eda ofuri esit etiñ mfina mmọ enọ Jesus. Enye ekebiet esen-owo ke ufot mmọ ini oro, edi ọsọp oyom ndifiok mbaña mfuhọ mmọ. Ekeme ndidi emi ama edemere udon mmọ ndifiok owo emi obupde mmọ mbume. “Edi ebọp mmọ enyin ete ekudionọ Enye,” edi mmọ ikodionọke ite ke esen-owo ekedi Ọbọn ye Ete-Ufok mmọ emi ekesetde ke mkpa.

Ndusuk, David ama enyene ukem ifiok emi ke ini enye ewetde ete: “Koro afo edide utuenikañ mi, O Jehovah: Jehovah onyūn añañade ekim mi” (2 Samuel 22:29). Abasi akanam ikpọñke mmọ eke emade Enye. Owo iba emi ema eñaña esit mfuhọ mmọ, ndien Jesus ọfiok onyūn akpañ utoñ ọnọ mmọ. Mmọ ekenọ Eyen Abasi itoro ke ini ekedohode ete Jesus Eyen Nazareth “emi ekedide Prophet eke enyenede odudu ke ubok-utom ye ke ikọ-inua ke iso Abasi ye ke iso kpukpru mbio-obio.” Ekeme nditiñ ete ke mmọ iketimke idioñọ ite ke Enye ama okpon akan Anditiñ ntiñ-nnim ikọ, ke Jesus ekedi Eyen Abasi, Ikọ emi akakabarede edi obukidem.

Ndusuk, mbuotidem mmọ ama enyeñe ke ini ñkpọ mmọñ-eyet oro okotibede ke usen ifań emi ekebede; koro Cleopas ọkọdọhọde ete, “Edi nnyin ikodori enyin ite edi Enye edifak Israel” (Luke 24:21). Ikọ mmọ etie nte mmọ ema ekpuhọre ekikere ete ke Jesus ekedi Andifak Israel. Edi Ọbọñ ọsọñọ etiń ọnọ mmọ ke abańa, se mme anditiń ntiń-nnim ikọ eketińde ebańa Idemesie, ndien esit mmọ ofiop oto ke nti ikọ Esie: koro ke ini enyin ańwańade mmọ, mmọ edọhọ ete, “Nte esit ikofiopke nnyin, ke ini Enye enemede nneme ye nnyin ke usuń, onyuń asiakde Ikọ Abasi ọnọ nnyin?”

Ikọ oro mbon emi **enanade ibuo**t ke (Luke 24:25) akpana ańwańa owo nte emi Ọbọñ ọkọdọhọde ete ndisime, **mme anam ñkpọ nte nsek ndi**tọ, inyuń idighe nte etińde ke usem nnyin idahaemi nte ikọ esuene. Jesus okotim etiń ọnọ mmọ ke abańa mme ntiń-nnim ikọ eke ebańade Enye ke Akani Ediom, koro emi ekedi ñkukure Nwede Abasi eke mmọ ekenyenede ke ini oro. Akpan ñkpọ emi Akani Ediom etińde abańa edi eridi Andifak ye utibe usuń erinyańa Esie, ndien akpakana nte mmọ etim efiok se ikotibede emi ekan nte mmọ ekefiokde.

Christ Ayarare Idem Ke Edibuń Uyo

Ke ini Jesus etiede ke okpokoro udia ye mbet iba emi, Enye, “emen uyo, ọdiọñ, obuń, ayak ọnọ mmọ.” Emi ekedi utom emi ete-ufok kpa enyene-ufok ekenyenede ndinam ye ufok esie, ndien emi ekedi ido eke Jesus akadiade udia ye mbet Esie, nte ekeide ini kiet ke udia Ọbọñ. Ndusuk, mbet iba emi ema efiok oro ke okoneyo mbemiso etap Jesus, ye edidiọñ emi mmọ ekebode do, koro ke Emmaus enyin mmọ ema etara, mmọ enyuń efiok akwa Esen-owo oro. Ndien enye osop mmọ ke enyin.

Ke ndo-ndo oro, kpa ke mbubreyo oro, (ufań 29) mmọ ema efiak edi ke Jerusalem nditiń nnọ mbet Esie emi ekebonode do, eti mbuk idara ediyarade idem Jesus. Ndien nte mmọ esuk etińde enọ mbet eken emi eketọhọde ndisobo idem ọtọ kiet ke akpa usen urua, Ọbọñ ayarade Idem ke ufot mmọ, edinam emi ama ọsọñọ unyime Esie ke abańa obufa usen ukpono Abasi emi mmọ ekenimde. Edisobo idem emi ke akpa usen urua ama akabare edi usen eriti eriset Christ ke mkpa.

Mbet, Akani Ediom, ema eworọ esu ke Christ oto ke Christ. Ikpehe Itie-Ukpono Abasi ama asiaha ke ini Enye akpade, emi ọworode ete ke kpukpru nnyin idahaemi imekeme ndibe nduk ke Edisana Ndisana ebiet eke ñkań Spirit nnyuń mbọ mme edidiọñ emi ndisana ikot Abasi ke eset mkekemeke ndibọ. Owo ikosiońoke nti ido emi ekedude ke Ibet ifep koro mmọ ema ededu ke anyan ini mbemiso edinọ Mbete Duop ke Obot Sinai, edi enam mmọ etim ekoń ke idaha ekan oto ke mme ukpep-ñkpọ Enye emi mikedighe ndibiat ibet edi ndinam enye ọfon ama. Ukpono Abasi ke spirit ama ada itie ukpono Abasi ke ido. Owo eke oyomde Abasi ikanaha aba aka ke sańa-sańa ebiet emi esiode enim me ke ufok emi owo ọbopde man osobo ye Abasi (John 4:21-24); koro ata eti andikpono Abasi edi enye emi okponode Ete ke Spirit ye ke akpanikọ.

Mme anditiene-Christ ikenimke aba akani Sabbath emi ndusuk owo emi ekpepde nsu-nsu ukpep-ñkpọ edọhọde ete ke ekenim ndida nti edibot ererimbot. Mme mbet ema eka iso ndiduk ke itie-ukpono Abasi mme Jew (synagogue) ke usen Sabbath ndida ifet oro nsobo ye mme Jew emi ekebohode do man etiń enọ mmọ ebańa Jesus ye odudu esie ndinyańa (Utom Mme Apostle 14:1). Ndien akpa usen urua ama akabare edi usen ukpono Abasi mmọ, mmọ ema enyuń enim enye nte nnyin inamde mfin, nte ñkpọ eriti Obufa Emane ke idak mfon, emi anamde ikpehe erifak nnyin oro ọyọhọ ke ini Jesus ekesetde ke mkpa onyuń ayararede odudu Esie emi akande mkpa ye Satan.

Ndik ye mkpaidem edi akpa ñkpọ emi akanamde mbet ke ini Jesus akayararede Idem ke unana idorenyin. Edi Jesus ọdọñ mmọ esit onyuń ebin kpukpru eyighe ye ndik mmọ adańemi Enye adade ikọ Abasi emi abańade Idemesie etiń ọnọ mmọ ete ke kpukpru emi eketibe man “ñkworọ erikabare esit ye erifen mme idiok-ñkpọ ke enyiń Esie nnọ kpukpru mme idut” (Luke 24:47).

MME MBUME

1. Nso ikedi ntak emi iban oro ekebakde eka ke udi?
2. Nso etop ke mme angel ekenọ mmọ oro ekeyomde okpo Jesus?
3. Siak owo ita emi ekeade etop emi esok mbet eken.
4. Ekebọ etop oro didie?
5. Nso ke mbet iba oro ke usuń Emmaus ekeneme ebańa?
6. Nte mmọ ema efiok ete ke ekedi Jesus?
7. Nso ke Jesus akanam ndida nnam mme ñkpọ emi ańwańa mmọ?
8. Ini ewe ke ekenam mmọ efiok Ọbọñ, ndien nso ke mbet iba emi ekenam ke ndo-ndo oro?
9. Nte ndik ye eyighe ama anam mmọ ke ini Jesus afiakde ayarade idem?
10. Nso etop ke Christ ọkọnọ ke abańa se Moses, mme anditiń ntiń-nnim ikọ ewetde ye se ewetde ke Psalm ebańa enye?